

**หลักเกณฑ์ ในการพิจารณาอนุญาต
สำหรับนิติบุคคล / บุคคลธรรมดา**
**ขอที่ราชพัสดุในความครอบครองของกรมชลประทานและ
ที่ดินประเภทอื่นของรัฐที่กรมชลประทานใช้ประโยชน์**

8. การขออนุญาตก่อสร้างถนนและปรับปรุงถนนคันคลอง คันกันน้ำ และถนนชลประทาน

1. เอกสารประกอบการขออนุญาต

1. ยื่นคำขอใช้ที่ดิน (แบบชป.393)
2. ต้นฉบับหนังสือรับรองนิติบุคคลของกรมพัฒนาธุรกิจการค้า กระทรวงพาณิชย์ รับรองไม่เกิน 1 เดือน หรือสำเนาหนังสือรับรองนิติบุคคลดังกล่าวพร้อมลงนามรับรองโดยกรรมการผู้มีอำนาจและประทับตราสำคัญของนิติบุคคลนั้น หรือ โดยหุ้นส่วนผู้จัดการผู้มีอำนาจ หรือ หนังสือรับรองนิติบุคคลทางอิเล็กทรอนิกส์
3. สำเนาบัตรประชาชน สำเนาทะเบียนบ้านของผู้ขออนุญาต (ลงนามรับรองสำเนา)
4. ถ้ามีการมอบอำนาจ ต้องทำเป็นหนังสือมอบอำนาจติดอากรแสตมป์ 30 บาท พร้อมสำเนาบัตรประจำตัวประชาชน สำเนาทะเบียนบ้านของผู้มอบอำนาจและของผู้รับมอบอำนาจลงนามรับรองสำเนา)
5. หากเป็นบริษัท ห้างหุ้นส่วน ผู้มีสิทธิลงนามในหนังสือมอบอำนาจจะต้องเป็นกรรมการ หรือหุ้นส่วนผู้จัดการผู้มีอำนาจตามหนังสือของกรมพัฒนาธุรกิจการค้ากระทรวงพาณิชย์ (ลงนามรับรองสำเนา)
6. สำเนาโฉนดที่ดินของผู้ขออนุญาต (ลงนามรับรองสำเนา)
7. กรณีที่ดินของผู้ขออนุญาตมีบุคคลหลายคนเป็นเจ้าของกรรมสิทธิ์รวม ดังปรากฏรายละเอียดโฉนดที่ดินที่แนบ เจ้าของกรรมสิทธิ์รวมทั้งหมดจะต้องลงนามในฐานะผู้ขออนุญาตตามแบบฟอร์มขออนุญาตใช้ที่ราชพัสดุ (ชป.393) ทุกรายหรือมอบอำนาจให้บุคคลได้กระทำการแทน โดยต้องทำเป็นหนังสือมอบอำนาจติดอากรแสตมป์ 30 บาท พร้อมสำเนาบัตรประชาชน สำเนาทะเบียนบ้านของผู้มอบอำนาจและผู้รับมอบอำนาจ (ลงนามรับรองสำเนา)
8. กรณีที่ดินของผู้ขออนุญาตติดภาระจำนอง ต้องมีหนังสือยินยอมจากผู้รับจำนอง
9. แผนที่แสดงจุดที่ขออนุญาต แบบแปลน แผนผังที่แสดงรูปตัดตรงบริเวณที่ขออนุญาต (ขนาด A1) พร้อมรายการคำนวณที่มีวิศวกรซึ่งเป็นผู้ประกอบวิชาชีวิศวกรรมควบคุ้มแพรราชบัญญัติวิศวกร พ.ศ.2542 ลงนามรับรองโดยใช้เฉพาะงานตามประเภทและขนาดของงานวิชาชีวิศวกรรมควบคุ้มตามสาขาที่กำหนดไว้ในกฎกระทรวงกำหนดสาขาวิชาชีวิศวกรรม และวิชาชีวิศวกรรมควบคุ้ม พ.ศ. 2550 และหนังสือรับรองของผู้ประกอบวิชาชีวิศวกรรมควบคุ้ม
10. สำเนาหนังสือรับรองของผู้ประกอบวิชาชีวิศวกรรมควบคุ้ม ผู้ควบคุมการก่อสร้างลงนามรับรองสำเนา) โดยใช้เฉพาะงานตามประเภทและขนาดของงาน วิชาชีวิศวกรรมควบคุ้มตามสาขาที่กำหนดไว้ในกฎกระทรวงกำหนดสาขาวิชาชีวิศวกรรม และวิชาชีวิศวกรรมควบคุ้ม พ.ศ.2550 และหนังสือรับรองของผู้ประกอบวิชาชีวิศวกรรมควบคุ้ม (ระหว่างทำการก่อสร้างสิ่งปลูกสร้างใบอนุญาตฯ ต้องไม่หมดอายุ)

2. การดำเนินการตรวจสอบประเภทที่ดินที่ขออนุญาตใช้ โดยแบ่งที่ดินที่ขอใช้ ออกเป็น 2 กรณี คือ กรณี ที่ราชพัสดุ และกรณีที่ดินของรัฐประภาก่อนที่กรมชลประทานใช้ประโยชน์ออกหนีจากที่ราชพัสดุ

2.1 การดำเนินการในกรณีของที่ราชพัสดุ

2.1.1 การพิจารณาดำเนินการขอร้องการหรือหน่วยงานอื่นๆ ของกรมชลประทานที่ที่ราชพัสดุนั้นตั้งอยู่ มีขั้นตอนการดำเนินการ ดังนี้

2.1.1.1 ให้เจ้าหน้าที่ผู้รับคำร้องดำเนินการตรวจสอบประเภทที่ราชพัสดุ และคุณสมบัติของ ผู้ขอเข้าทำประโยชน์ ตลอดจนเอกสารหลักฐานที่จำเป็นที่ใช้ประกอบคำร้องนั้นโดยเร็ว

2.1.1.2 ถ้าคำร้องนั้นขัดกับหลักเกณฑ์การขอใช้หรือการจัดหาประโยชน์ในที่ราชพัสดุในความ ครอบครองของกรมชลประทาน และกฎหมายว่าด้วยการชลประทานหลวง ให้เจ้าหน้าที่ผู้รับคำร้อง ทำหนังสือตอบแจ้งข้อข้อหาเข้าทำประโยชน์ที่ระบุโดยตรง ภายใน 7 วันทำการ นับแต่วันรับคำร้อง

2.1.1.3 หากคำร้องนั้นถูกต้อง ให้เจ้าหน้าที่ผู้รับคำร้องมีหนังสือแจ้งผู้ขอเข้าทำประโยชน์ (ผู้ขออนุญาต) ภายใน 3 วันทำการ และให้ผู้ขออนุญาตจัดทำแผนที่และผังบริเวณที่ราชพัสดุที่ขอใช้นั้น พร้อมทำรายละเอียดประกอบแผนที่ระบุหมายเลขที่ดินตามหนังสือสำคัญหรือระหว่างหมุดหลักฐาน เนื้อที่ที่ ขอเข้าทำประโยชน์ลงในแผนที่ให้ชัดเจน รวมทั้งนำส่งแบบแปลน รูปตัด ซึ่งแสดงรายละเอียดของสิ่งปลูกสร้าง ที่จะขออนุญาตดำเนินการในที่ดินที่ขอใช้นั้น ส่งให้เจ้าหน้าที่ผู้รับคำร้องเพื่อจัดทำแบบรายงานตรวจสอบ ที่ดิน และเปรียบเทียบรายละเอียดผังบริเวณต่อไป

2.1.1.4 เจ้าหน้าที่ของโครงการผู้รับคำร้อง ต้องจัดทัพนที่แสดงจุดขออนุญาต ผังบริเวณ และรูปตัด ณ จุดขออนุญาตก่อสร้าง รวมทั้งแบบรูปตัดทางน้ำที่อยู่ด้านหนึ่งน้ำและด้านท้ายน้ำเป็นระยะ 20 เมตร จากจุดขออนุญาต โดยรายละเอียดข้างต้นนี้ ต้องผ่านการ ลงนามเห็นชอบ อนุมัติในแบบและรายละเอียด จากผู้มีอำนาจตามกรอบแบบเอกสารที่กรมชลประทานกำหนดแนบท้ายคู่มือนี้

2.1.1.5 จัดทำรายงานตรวจสอบการขออนุญาต ชป.393/ 7

2.1.1.6 ให้ความเห็นทางด้านวิศวกรรม พิจารณาปัญหาและอุปสรรคต่างๆ ต่องชลประทาน ให้เป็นไปตามกฎหมาย กฎ ระเบียบ ประกาศ คำสั่ง และหลักเกณฑ์ที่เกี่ยวข้อง

2.1.1.7 หากมีความจำเป็นจะกำหนดเงื่อนไขพิเศษนอกเหนือจากเงื่อนไขในหนังสืออนุญาต กำหนดได้ แต่ทั้งนี้ต้องอยู่ภายใต้กฎหมาย กฎ ระเบียบ ประกาศ คำสั่ง และหลักเกณฑ์ที่เกี่ยวข้อง

2.1.1.8 ให้ผู้มีอำนาจที่โครงการกำหนดไว้ ลงนามกำกับในแบบแปลน รูปตัด ซึ่งแสดงรายละเอียด ของสิ่งปลูกสร้าง ที่ผู้ขออนุญาตนำส่งทั้งหมด เพื่อนำเสนอผู้อำนวยการในสายการบังคับบัญชาต่อไป

2.1.1.9 ในกรณีที่ผู้อำนวยการโครงการ หรือหน่วยงานอื่นๆ ของกรมชลประทานที่ที่ราชพัสดุนั้น อยู่ในสายการบังคับบัญชาของสำนักชลประทาน ให้นำเสนอผู้อำนวยการสำนักชลประทานให้ความยินยอม หรือไม่ให้ความยินยอมต่อไป

2.1.1.10 ในกรณีที่ ผู้อำนวยการสำนักงานก่อสร้าง หรือหน่วยงานอื่นๆ ของกรมชลประทานที่ ที่ราชพัสดุนั้น ไม่ได้อยู่ในสายการบังคับบัญชาของสำนักชลประทาน ให้นำเสนอ ผู้อำนวยการตามสายการ บังคับบัญชาของตนนั้นพิจารณาให้ความเห็นในการขอใช้ประโยชน์ร่วมกันก่อน แล้วจึงนำเสนอผู้อำนวยการ สำนักชลประทานให้ความยินยอมหรือไม่ให้ความยินยอมต่อไป

2.1.2 การพิจารณาของสำนักชลประทาน

2.1.2.1 ผู้อำนวยการสำนักชลประทานดำเนินการพิจารณาให้ความยินยอมหรือไม่ให้ความยินยอม (ตามระเบียบกรมชลประทานว่าด้วยการขอใช้และการจัดทำประโยชน์เกี่ยวกับที่ราชพัสดุในความครอบครองของกรมชลประทาน พ.ศ. 2551 ประกอบกฎหมายว่าด้วยการชลประทานหลวง)

2.1.2.2 กรณีให้ความยินยอม(อนุญาต) ให้หานังสื่อลงนามแทนกรมชลประทาน กำหนดเงื่อนไขดังนี้
พร้อมเอกสารการขอ อนุญาต ให้กรมธนารักษ์หรือผู้ว่าราชการจังหวัด หรือธนารักษ์พื้นที่ผู้รับมอบอำนาจ พิจารณา และส่งสำเนาแจ้งผู้ขออนุญาตรับทราบต่อไป

2.1.2.3 กรณีไม่ให้ความยินยอม (ไม่อนุญาต) ให้หานังสื่อไม่อนุญาตโดยแจ้งเหตุผล ข้อกฎหมาย ให้ผู้ขออนุญาตรับทราบ

2.1.3 การพิจารณาของกรมธนารักษ์หรือผู้ว่าราชการจังหวัดหรือธนารักษ์พื้นที่ผู้รับมอบอำนาจ

2.1.3.1 เมื่ออธิบดีกรมธนารักษ์หรือผู้ว่าราชการจังหวัด หรือธนารักษ์พื้นที่ผู้รับมอบอำนาจ พิจารณาอนุญาตให้ใช้ที่ราชพัสดุดังกล่าวแล้ว จึงให้ผู้ขออนุญาตชำระค่าทดแทนการใช้ประโยชน์ และแจ้ง การอนุญาตใช้ให้กรมชลประทานทราบเพื่อดำเนินการต่อไป

2.1.3.2 ในกรณีอธิบดีกรมธนารักษ์ หรือผู้ว่าราชการจังหวัด หรือธนารักษ์พื้นที่ผู้รับมอบอำนาจ พิจารณาไม่อนุญาตให้ใช้ที่ราชพัสดุดังกล่าว จะแจ้งการไม่อนุญาตให้ผู้ขออนุญาตและกรมชลประทาน ทราบต่อไป

2.1.4 การออกหนังสืออนุญาตโครงการหรือหน่วยงานอื่นๆ ของกรมชลประทานที่ที่ราชพัสดุนั้นตั้งอยู่

2.1.4.1 เมื่ออธิบดีกรมธนารักษ์ หรือผู้ว่าราชการจังหวัดหรือธนารักษ์พื้นที่ผู้รับมอบอำนาจ พิจารณา อนุญาตให้ใช้ที่ดินและผู้ขอใช้ที่ดินได้ชำระค่าทดแทนการใช้ประโยชน์พร้อมลงนามในบันทึก คำยินยอมปฏิบัติตามเงื่อนไขในแบบกรมธนารักษ์แล้ว จึงมีหนังสือแจ้งการอนุญาตให้กรมชลประทานทราบ และต่อมาเมื่อกรมชลประทานโดยโครงการแจ้งผู้ขออนุญาตมาลงนามในหนังสืออนุญาต พ.ย.40 ผู้ขออนุญาต จึงจะเริ่มดำเนินการก่อสร้างได้ภายหลังลงนามและตามเงื่อนไขในหนังสืออนุญาต

2.1.4.2 หนังสืออนุญาต พ.ย. 40 นั้น มีการจัดทำจำนวน 4 ชุด ดังนี้

- ต้นฉบับ เก็บไว้ที่โครงการ 1 ชุด
- คู่ฉบับ เก็บไว้ที่ผู้รับอนุญาต 1 ชุด
- สำเนา เก็บไว้ที่สำนักชลประทาน 1 ชุด
- สำเนา เก็บไว้ที่กลุ่มงานการใช้พื้นที่ด้านชลประทาน 1 ชุด

2.2 การดำเนินการในกรณีของที่ดินของรัฐประเภทอื่นที่กรมชลประทานใช้ประโยชน์ นอกเหนือจากที่ราชพัสดุ

2.2.1 **การพิจารณาดำเนินการขั้นตอนการขอหน่วยงานอื่นๆ ของกรมชลประทานที่ที่ดินของรัฐประเภทอื่น ที่กรมชลประทานใช้ประโยชน์ยกเว้นจากที่ราชพัสดุนั้น ตั้งอยู่มีขั้นตอนการดำเนินการ ดังนี้**

2.2.1.1 ให้เจ้าหน้าที่ผู้รับคำร้องดำเนินการตรวจสอบประเภทที่ดินที่มีผู้มาขออนุญาตใช้นั้นเป็น ที่ดินฯ ที่หน่วยงานของรัฐนั้นๆ ได้อนุญาตให้กรมชลประทานใช้ประโยชน์ภายในกรอบวัตถุประสงค์ที่ขอใช้ โดยต้องพิจารณาเงื่อนไขการได้รับอนุญาต และพิจารณาว่ามีข้อห้ามให้ผู้อื่นมาใช้ประโยชน์ร่วมได้หรือไม่

2.2.1.2 หาก หน่วยงานของรัฐ ที่อนุญาตให้กรมชลประทานใช้ประโยชน์ที่ดินฯ ระบุเงื่อนไขห้าม กรมชลประทานนำที่ดินที่ได้รับอนุญาตไปใช้กิจกรรมที่ขอหรือเปลี่ยนไปให้ผู้อื่นใช้ประโยชน์ร่วมด้วย ให้โครงการ หรือหน่วยงานอื่นๆ ของกรมชลประทานที่รับคำร้องนั้น ทำหนังสือให้ผู้อำนวยการสำนัก

ชลประทาน ผู้อำนวยการสำนักพัฒนาแหล่งน้ำขนาดกลาง ผู้อำนวยการสำนักพัฒนาแหล่งน้ำขนาดใหญ่
ตามสายการบังคับบัญชาแล้วแต่กรณี แจ้งตอบเหตุขัดข้องดังกล่าวให้ผู้ขออนุญาตทราบ (ตามคำสั่ง
กรมชลประทานที่ ข 152/2555)

2.2.1.3 หากหน่วยงานของรัฐที่อนุญาตให้กรมชลประทานใช้ประโยชน์ที่ดินฯ ไม่ได้ระบุหรือมีเงื่อนไข¹
ห้ามกรมชลประทานนำที่ดินที่ได้รับอนุญาต ไปให้ผู้อื่นใช้ประโยชน์ร่วมด้วย ให้โครงการหรือหน่วยงานอื่นๆ
ของกรมชลประทานที่รับคำร้องนั้น ดำเนินการตรวจสอบคุณสมบัติของผู้ขอเข้าทำประโยชน์ ตลอดจน
เอกสารหลักฐานที่จำเป็นที่ใช้ประกอบคำร้องนั้นโดยเร็ว แล้วจัดทำรายงานตรวจสอบการขออนุญาต
ชป.393/7

2.2.1.4 พิจารณา ให้ความเห็นทางด้านวิศวกรรม โดยพิจารณาปัญหาและอุปสรรคต่างๆ ต่องาน
ชลประทาน ว่าคำร้องนั้นขัดกับการใช้ประโยชน์ในการชลประทาน ตามกฎหมายว่าด้วยการชลประทาน
หลวง กฎ ระเบียบ ประกาศ คำสั่ง และหลักเกณฑ์ที่เกี่ยวข้อง และหลักเกณฑ์ตามระเบียบกรมชลประทาน
ว่าด้วยการขอใช้และการจัดทำประโยชน์เกี่ยวกับที่ราชพัสดุในความครอบครองของกรมชลประทาน
พ.ศ. 2551 โดยอนุโลมหรือไม่

2.2.1.5 หากเจ้าหน้าที่ผู้รับคำร้องพิจารณาในเบื้องต้นตามข้อ 2.2.1.3 และ 2.2.1.4 แล้ว เห็นว่ามี
ข้อขัดข้องในการขอใช้ประโยชน์ร่วมกัน หรือมีข้อขัดข้องใน ด้านวิศวกรรม ตามกฎหมายว่าด้วยการ
ชลประทานหลวง ฯลฯ ให้เสนอความเห็นข้อขัดข้องในการขอใช้ประโยชน์ร่วมกันหรือมีข้อขัดข้องใน ด้าน
วิศวกรรม ให้ผู้บังคับบัญชาตามสายการบังคับบัญชาพิจารณา

2.2.1.6 หากเจ้าหน้าที่ผู้รับคำร้องพิจารณาในเบื้องต้นตามข้อ 2.2.1.3 และ 2.2.1.4 แล้ว เห็นว่าไม่มี
ข้อขัดข้องในการขอใช้ประโยชน์ร่วมกัน และไม่มีข้อขัดข้องใน ด้านวิศวกรรม ตามกฎหมายว่าด้วยการ
ชลประทานหลวง ฯลฯ ให้ผู้ขออนุญาตจัดทำแผนที่และผังบริเวณที่ดินของรัฐที่ขอใช้นั้น พร้อมทำรายละเอียด
ประกอบแผนที่ระบุหมายเลขที่ดินตามหนังสือสำคัญหรือรายงานหมุดหลักฐาน เนื้อที่ที่ขอเข้าทำประโยชน์
ลงในแผนที่ให้ชัดเจน รวมทั้งนำส่งแบบแปลน รูปตัด ซึ่งแสดงรายละเอียดของสิ่งปลูกสร้างที่จะขออนุญาต
ดำเนินการในที่ดินที่ขอใช้นั้น ส่งให้เจ้าหน้าที่ผู้รับคำร้องเพื่อจัดทำแบบรายงานตรวจสอบที่ดินและเปรียบเทียบ
รายละเอียดผังบริเวณต่อไป

2.2.1.7 เจ้าหน้าที่ของโครงการผู้รับคำร้อง ต้องจัดทำแผนที่แสดงจุดขออนุญาต ผังบริเวณ และแนบตัว
ณ จุดขออนุญาตก่อสร้าง รวมทั้งแบบรูปตัดทางน้ำที่อยู่ด้านหนึ่งอีกด้านหนึ่งและด้านที่ยังไม่เป็นระยะ
20 เมตร จากจุดขออนุญาต โดยรายละเอียดข้างต้นนี้ต้องผ่านการ ลงนามเห็นชอบ อนุมัติในแบบและ
รายละเอียดจากผู้มีอำนาจตามกรอบแบบเอกสารที่กรมชลประทานกำหนดแบบท้ายคู่มือฉบับนี้

2.2.1.8 หากมีความจำเป็นจะกำหนดเงื่อนไขพิเศษนอกเหนือจากเงื่อนไขในหนังสืออนุญาตกำหนดได้
แต่ทั้งนี้ต้องอยู่ภายใต้กฎหมาย กฎ ระเบียบ ประกาศ คำสั่ง และหลักเกณฑ์ที่เกี่ยวข้อง

2.2.1.9 ให้ผู้มีอำนาจที่โครงการที่กำหนดไว้ลงนามกำกับในแบบแปลน รูปตัด ซึ่งแสดงรายละเอียด
ของสิ่งปลูกสร้างที่ผู้ขออนุญาตนำส่งทั้งหมด เพื่อนำเสนอผู้อำนวยการในสายการบังคับบัญชาต่อไป

2.2.1.10 ในกรณีที่ผู้อำนวยการโครงการ หรือหน่วยงานอื่นๆ ของกรมชลประทานที่ที่ดินนั้น อยู่ใน
สายการบังคับบัญชาของสำนักชลประทาน ให้นำเสนอผู้อำนวยการสำนักชลประทานให้ความยินยอม
หรือไม่ให้ความยินยอมต่อไป

2.2.1.11 ในกรณีที่ผู้อำนวยการสำนักงานก่อสร้าง หรือหน่วยงานอื่นๆ ของกรมชลประทานที่ที่ดินฯ นั้น
ไม่ได้อยู่ในสายการบังคับบัญชาของสำนักชลประทาน ให้นำเสนอผู้อำนวยการตามสายการบังคับบัญชาของตน
พิจารณาให้ความเห็นในการขอใช้ประโยชน์ร่วมกันก่อนแล้วจึงนำเสนอผู้อำนวยการสำนักชลประทานให้
ความยินยอมหรือไม่ให้ความยินยอมต่อไป

2.2.2 การพิจารณาของสำนักชลประทาน

2.2.2.1 ผู้อำนวยการสำนักชลประทานพิจารณาให้ความยินยอมหรือไม่ให้ความยินยอม (ตามคำสั่ง) กรมชลประทานที่ ข 152/2555 ประกอบกฎหมายว่าด้วยการชลประทานหลวง และ ตามระเบียบ กรมชลประทานว่าด้วยการขอใช้และการจัดหาประโยชน์เกี่ยวกับทรัพยากรดในความครอบครองของ กรมชลประทาน พ.ศ. 2551 โดยอนุโลม หันนี้ต้องอยู่ภายใต้กฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขของหน่วยงานของรัฐท่อน้ำยาตให้กรมชลประทานใช้ประโยชน์ในที่ดินของรัฐประเภทนั้น)

2.2.2.2 กรณีให้ความยินยอม (อนุญาต) ให้ทำหนังสือลงนามแทนกรมชลประทาน แจ้งผู้ขออนุญาต พร้อมกำหนดเงื่อนไข (ถ้ามี) เพื่อให้ผู้ขออนุญาตใช้ประกอบการยื่นคำขออนุญาตต่อหน่วยงานของรัฐ ที่เกี่ยวข้อง ซึ่งที่ดินนั้นตั้งอยู่เพื่อพิจารณาตามอำนาจและหน้าที่

2.2.2.3 กรณีไม่ให้ความยินยอม (ไม่อนุญาต) ให้ทำหนังสือไม่อนุญาตแจ้งผู้ขออนุญาตทราบ โดยแจ้ง เหตุผล ข้อกฎหมาย พร้อมแจ้งสิทธิการอุทธรณ์ภายใน 15 วัน นับแต่วันที่ผู้ขออนุญาตได้รับหนังสือแจ้ง

2.2.3 การพิจารณาของหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องซึ่งมีอำนาจหน้าที่ตามกฎหมายในการอนุมัติ อนุญาตใช้ที่ดินของรัฐที่ตั้งอยู่

2.2.3.1 เมื่อหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องซึ่งที่ดินนั้นตั้งอยู่ พิจารณาอนุญาตให้ใช้ที่ดินดังกล่าวแล้ว จะแจ้งให้ผู้ขออนุญาต (หรือได้แจ้งให้กรมชลประทานทราบด้วย) เพื่อดำเนินการต่อไป

2.2.3.2 ในกรณีหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องซึ่งที่ดินนั้นตั้งอยู่ พิจารณาไม่อนุญาตให้ใช้ที่ดิน ดังกล่าว จะแจ้งการไม่อนุญาตใช้ให้ผู้ขออนุญาต (หรือได้แจ้งให้กรมชลประทานทราบด้วย)

2.2.4 การออกหนังสืออนุญาต โครงการหรือหน่วยงานอื่นๆ ของกรมชลประทานที่ที่ดินของรัฐประเภทอื่นที่ กรมชลประทานใช้ประโยชน์ก็หนึ่งจากที่ราชพัสดุ

2.2.4.1 เมื่อหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องซึ่งที่ดินนั้นตั้งอยู่พิจารณาอนุญาตให้ใช้ที่ดิน และผู้ขอใช้ ได้ดำเนินการตามกฎหมาย กฎ ระเบียบ ประกาศ คำสั่ง และหลักเกณฑ์ของหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องนั้นแล้ว จึงมีหนังสือแจ้งการอนุญาตให้กรมชลประทานทราบ

2.2.4.2 เมื่อกรมชลประทานโดยโครงการ แจ้งผู้ขออนุญาตมาลงนามในหนังสืออนุญาต ผ.ย. 40 ผู้ขออนุญาตจะเริ่มดำเนินการก่อสร้างได้ภายหลังลงนามและตามเงื่อนไขในหนังสืออนุญาต

2.2.4.3 หนังสืออนุญาต ผ.ย. 40 นั้น มีการจัดทำจำนวน 4 ชุด ดังนี้

- ต้นฉบับ เก็บไว้ที่โครงการ 1 ชุด
- คู่ฉบับ เก็บไว้ที่ผู้รับอนุญาต 1 ชุด
- สำเนา เก็บไว้ที่สำนักชลประทาน 1 ชุด
- สำเนา เก็บไว้ที่กลุ่มงานการใช้พื้นที่ด้านชลประทาน 1 ชุด

3. การพิจารณาด้านวิศวกรรม

3.1 ตรวจสอบประเภททางน้ำและประเภทที่ดินที่ขออนุญาตสร้าง

3.2 พิจารณาการสร้างถนนเชื่อมและปรับปรุงถนนคันคลอง คันกันน้ำ และถนนชลประทาน จะต้องไม่ กระทบต่อน้ำและทางน้ำชลประทาน หรืออาคารชลประทานต่างๆ

3.3 ระดับหลังถนนที่จะปรับปรุงบนคันคลองระบายน้ำหรือทางน้ำธรรมชาติที่ประกาศเป็นทางน้ำ ชลประทาน ให้ใช้เกณฑ์ระบายน้ำสูงสุดในรอบ 5 ปี เป็นเกณฑ์ออกแบบถนน ส่วนคลองส่งน้ำให้ปรับปรุง เท่ากับระดับคันคลองตามแบบก่อสร้างเดิมที่กำหนด ถ้าคลองน้ำมีแผนปรับปรุงก็ต้องกำหนดระดับตาม

แผนงานปรับปรุงนั้น กรณีสภาพคันคลองปัจจุบันมีระดับสูงกว่าระดับคันคลองตามแบบ ก็ให้ใช้ระดับหลัง ถนนตามปัจจุบัน

3.4 ตัวข้อบนจะต้องห่างจากขอบลิ่งหรือขอบคอนกรีตของคลองส่วนน้ำไม่น้อยกว่า 2.00 เมตร เพื่อกันการเลื่อนไหลของตัวถนน

3.5 การปรับปรุงหรือก่อสร้างถนนเชื่อมและปรับปรุงถนนคันคลอง คันกันน้ำ และถนนชลประทาน ต้องมีมาตรฐานไม่ต่ำกว่าเกณฑ์ดังนี้ ก่อสร้างด้วยดินผสมดัดแน่นไม่ต่ำกว่า 95% ตามมาตรฐาน STANDARD PROCTOR COMPACTION TEST ลาดผิวทางด้วยลูกรังหนามิ่งต่ำกว่า 0.30 เมตร หรือลาดผิวทางด้วยยางแสฟล์ท์ตามความเหมาะสม นำมาจากทางเชื่อม

3.6 ในกรณีที่ปรับปรุงหรือก่อสร้างถนนเชื่อมและปรับปรุงถนนคันคลอง คันกันน้ำ และถนนชลประทาน เป็นถนนคอนกรีตเสริมเหล็ก ให้กำหนดเงื่อนไขการอนุญาตเพิ่มเติม ดังนี้

3.6.1 ความกว้างของถนนคอนกรีตเสริมเหล็กต้องไม่น้อยกว่า 4.00 เมตร ให้ล่ำทางต้องกว้างไม่น้อยกว่า 1.00 เมตร รับน้ำหนักรถรวมน้ำหนักบรรทุกได้ไม่น้อยกว่า HS20 - 44

3.6.2 ถนนที่ขออนุญาตปรับปรุงจะต้องไม่มีผลกระทบต่อจิจกรรมชลประทาน อาคารชลประทาน เช่น ตัวคลอง คันคลอง ท่อส่งน้ำ ท่อระบายน้ำ และอาคารชลประทานอื่นๆ ตลอดแนวถนน ถ้าหากขยายถนนจะต้องต่อความยาวของท่อให้พ้นตื้นลาดของถนน และให้ทำกำแพงหน้าท่อ – ท้ายท่อให้เหมือนเดิม

3.6.3 ในกรณีถนนที่ขอปรับปรุง อาจจะมีผลทำให้น้ำฝนที่ตกด้านในท่วมชลลังสิ่งปฏิกูลให้ลงคลอง จะต้องก่อสร้างท่อระบายน้ำตามแนวถนนให้สุดถนนที่ขออนุญาต ส่วนขนาดท่อนนั้น ให้เป็นไปตามหลักการและต้องมีปีอพักทุกระยะ 10.00 เมตร

3.6.4 ถ้าปรับปรุงถนนในเขตชุมชน จะต้องมีให้ล่ำทาง (ทางเท้า) กว้างไม่น้อยกว่า 1.50 เมตร เว้นแต่สภาพเขตคลองไม่เอื้ออำนวย ให้ลดขนาดได้ตามความเหมาะสม

3.6.5 เมื่อถนนก่อสร้างเสร็จแล้ว จะต้องยกให้เป็นสาธารณประโยชน์เพื่อส่วนรวม

3.6.6 กรณีถนนทรุดตัวลงทำให้ถนน ตัวคลอง คันคลอง ฐานคลองเสียหาย ผู้ขออนุญาตจะต้องรับผิดชอบซ่อมแซมโดยใช้เจ้าเสียหายทุกกรณี และจะต้องจัดทำให้มีสภาพดีเหมือนเดิม และจะต้องปฏิบัติตามเงื่อนไขของกรรมชลประทานทุกประการ

3.6.7 ดินคันทางที่จะเสริมคันคลอง เพื่อทำการปรับปรุงจะต้องนำมาจากที่อื่น ห้ามนำดินภายในเขตคลองชลประทาน

3.7 แบบแปลนการปรับปรุงหรือก่อสร้างถนนเชื่อมและปรับปรุงถนนคันคลอง คันกันน้ำ และถนนชลประทาน ที่ก่อสร้างในเขตที่ดินชลประทานควบคุมดูแล จะต้องนำเสนอแบบโครงสร้างพร้อมรายการคำนวณที่มีวิศวกรซึ่งเป็นผู้ประกอบวิชาชีพวิศวกรรมควบคุมตามพระราชบัญญัติวิศวกร พ.ศ. 2542 ลงนามรับรองโดยใช้เฉพาะงานตามประเภทและขนาดของงาน วิชาชีพวิศวกรรมควบคุมตามสาขาที่กำหนดไว้ในกฎกระทรวงกำหนดสาขาวิชาชีพวิศวกรรม และวิชาชีพวิศวกรรมควบคุม พ.ศ.2550 และหนังสือรับรองของผู้ประกอบวิชาชีพวิศวกรรมควบคุม

3.8 ตรวจดูแบบแปลนการปรับปรุงหรือก่อสร้างถนนเชื่อมและปรับปรุงถนนคันคลอง คันกันน้ำ และถนนชลประทานของผู้ขออนุญาต และแบบแปลนรูปตัดผังบริเวณของโครงการ ว่ามีความสอดคล้องกันหรือไม่

3.9 ผู้ขออนุญาตต้องมีหนังสือยืนยันกับกรรมชลประทาน ว่ายอมรับผิดชอบค่าเสียหายและค่าใช้จ่ายในการจัดการแก้ไขปัญหาทั้งหมด หากเกิดความเสียหายกับน้ำและทางน้ำชลประทานหรืออาคารชลประทานหรือกับประชาชนที่ได้รับผลกระทบ อันเกิดจากการกระทำของผู้ขออนุญาต

หมายเหตุ :

เมื่อได้พิจารณาปัญหาและอุปสรรคต่างๆ ต่องานชลประทานแล้ว หากมีกรณีดังต่อไปนี้ให้ส่งเรื่องเสนอกรรมชลประทาน โดยรองอธิบดีฝ่ายบำรุงรักษา (ประธานคณะกรรมการกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการปฏิบัติ การขออนุญาตเกี่ยวกับที่ราชพัสดุและการจัดทำประโยชน์ในที่ราชพัสดุ) เพื่อพิจารณาสั่งการต่อไป ก. หากการพิจารณาทางด้านวิศวกรรมแล้วมีเงื่อนไขบางประการที่ไม่สามารถปฏิบัติตามได้ หรือมีเงื่อนไขเพิ่มเติม นอกเหนือจากที่กำหนด

- ข. เป็นโครงการที่มีผลกระทบก่อขึ้นของสำนักชลประทาน
- ค. เป็นโครงการที่เป็นแนวโน้มนายของกรรมชลประทาน

4. กลุ่มงานการใช้พื้นที่ด้านชลประทาน ส่วนปรับปรุงบำรุงรักษา สำนักบริหารจัดการน้ำและอุทกวิทยา มีขั้นตอนการดำเนินการ ดังนี้

- 4.1 ติดตามประเมินผลการดำเนินงาน รวมทั้งให้คำปรึกษา แนะนำปัญหาเกี่ยวกับการขออนุญาตใช้ที่ราชพัสดุและที่ดินของรัฐประเภทอื่นที่กรมชลประทานใช้ประโยชน์
- 4.2 ตรวจสอบสำเนาหนังสืออนุญาต หากมีข้อผิดพลาดส่งสำเนาหนังสืออนุญาตให้โครงการแก้ไข
- 4.3 รวบรวม รายละเอียดการอนุญาต ลงในฐานข้อมูลการอนุญาตให้ใช้ที่ราชพัสดุ และที่ดินของรัฐ ประเภทอื่นที่กรมชลประทานใช้ประโยชน์

หมายเหตุ

1. กรณีเจ้าหน้าที่ผู้รับคำร้อง (ตามระเบียบกรมชลประทานว่าด้วยการขอใช้และการจัดทำประโยชน์เกี่ยวกับที่ราชพัสดุในความครอบครองของกรมชลประทาน พ.ศ. 2551 ข้อ 6) หรือผู้อำนวยการสำนักชลประทานเป็นผู้พิจารณาไม่ให้ความยินยอม หรือไม่อนุญาตตามคำร้องของผู้ขออนุญาตโดยอาศัยอำนาจตามกฎหมาย ว่าด้วยการชลประทานหลวง โดยทำเป็นหนังสือ (ตามข้อ 9) และตามคำสั่งกรมชลประทานที่ ข 152/2555 ข้อ 2.1 วรรคท้าย ถือว่าเป็นคำสั่งทางปกครอง ดังนั้น นอกจากข้อความในหนังสือจะต้องแจ้งเหตุผล ข้อกฎหมาย ต้องระบุข้อความว่าหากประสงค์จะอุทธรณ์ หรือโต้แย้งคำสั่งให้ผู้ขออนุญาตยื่นอุทธรณ์ หรือ โต้แย้งต่อเจ้าหน้าที่ผู้ทำคำสั่งทางปกครองภายใน 15 วันนับแต่วันที่ผู้ขออนุญาตได้รับหนังสือแจ้ง (ถ้าไม่กำหนดระยะเวลา 15 วัน สิทธิในการอุทธรณ์หรือโต้แย้งจะขยายเป็น 1 ปี นับแต่วันที่ได้รับหนังสือแจ้ง)
2. เมื่อเจ้าหน้าที่ผู้รับคำร้องหรือผู้อำนวยการสำนักชลประทานได้รับหนังสืออุทธรณ์หรือโต้แย้งคำสั่งจากผู้อุทธรณ์แล้วจะต้องพิจารณาอุทธรณ์ หากมีความเห็นดังต่อไปนี้
  - 2.1 เห็นด้วยกับคำอุทธรณ์ไม่ว่าทั้งหมดหรือบางส่วน (โดยสรุปเมื่อยินยอมหรืออนุญาต) ให้ดำเนินการเปลี่ยนแปลงคำสั่งทางปกครองแล้วแจ้งให้ผู้อุทธรณ์ทราบเป็นหนังสือไม่เกิน 30 วัน นับแต่วันที่ได้รับอุทธรณ์
  - 2.2 ไม่เห็นด้วยกับคำอุทธรณ์ไม่ว่าทั้งหมดหรือบางส่วน (โดยสรุปเมื่อยินยอมหรือไม่อนุญาต) ให้รายงานความเห็นพร้อมเหตุผลเสนออธิบดีกรมชลประทานผ่านผู้บังคับบัญชาตามสายการบังคับบัญชาโดยต่อวันทั้งนี้เพื่ออธิบดีกรมชลประทานจะได้พิจารณาอุทธรณ์และแจ้งผลให้ผู้อุทธรณ์ทราบไม่เกิน 30 วัน นับแต่วันที่ห้องอุทธรณ์
3. กรณีเป็นการปฏิเสธผู้ขออนุญาตโดยส่วนราชการอื่นที่เกี่ยวข้อง ให้ผู้อำนวยการสำนักชลประทานจัดทำหนังสือแจ้งผู้ขออนุญาตใช้สิทธิ์อุทธรณ์หรือโต้แย้งคำสั่งไปยังส่วนราชการนั้น (ตามพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. 2539)

เอกสารที่เกี่ยวข้องด้านวิศวกรรม

1. บันทึกฝ่ายวิศวกรรม กองจัดสรรง้ำและบำรุงรักษา ลงวันที่ 27 กรกฎาคม 2538
เรื่อง การขออนุญาตปรับปรุงถนนคันคลองชลประทานเป็นถนนคอนกรีตเสริมเหล็ก

เอกสารอ้างอิงของกระทรวงการคลัง และกรมธนารักษ์

1. พระราชบัญญัติที่ราชพัสดุ พ.ศ. 2518
2. กฎกระทรวงว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการปกรอง ดูแล บำรุงรักษา ใช้ และจัดทำประโยชน์เกี่ยวกับที่ราชพัสดุ พ.ศ. 2545
3. กฎกระทรวงว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการปกรอง ดูแล บำรุงรักษา ใช้ และจัดทำประโยชน์เกี่ยวกับที่ราชพัสดุ (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2549
4. กฎกระทรวงว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการปกรอง ดูแล บำรุงรักษา ใช้ และจัดทำประโยชน์เกี่ยวกับที่ราชพัสดุ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2549
5. คำสั่งกรมธนารักษ์ ที่ 281/2549 ลงวันที่ 15 พ.ค. 2549 เรื่อง การมอบอำนาจให้ผู้ว่าราชการจังหวัดตามระบบบริหารงานจังหวัดแบบบูรณาการ
6. ระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยการจัดทำประโยชน์ในที่ราชพัสดุ พ.ศ. 2552
7. คำสั่งกรมธนารักษ์ ที่ 296/2553 ลงวันที่ 29 มิถุนายน 2553 เรื่อง หลักเกณฑ์การกำหนดอัตราค่าเช่า ค่าทดแทน และค่าธรรมเนียมเกี่ยวกับการจัดทำประโยชน์ในที่ราชพัสดุ
8. คำสั่งกรมธนารักษ์ ที่ 508/2553 ลงวันที่ 20 กันยายน 2553 เรื่องมอบอำนาจให้ผู้ว่าราชการจังหวัดปฏิบัติราชการแทนอธิบดีกรมธนารักษ์
9. คำสั่งกรมธนารักษ์ ที่ 509/2553 ลงวันที่ 20 กันยายน 2553 เรื่อง มอบอำนาจให้ผู้ว่าราชการจังหวัดปฏิบัติราชการแทนอธิบดีกรมธนารักษ์

เอกสารอ้างอิงของกรมชลประทาน

1. พระราชบัญญัติการชลประทานหลวง พุทธศักราช 2485 และที่แก้ไขเพิ่มเติม
2. ระเบียบกรมชลประทานว่าด้วยการขอใช้และการจัดทำประโยชน์เกี่ยวกับที่ราชพัสดุในความครอบครองของกรมชลประทาน พ.ศ. 2551
3. ประกาศกรมชลประทานเรื่องการรักษามาตรฐานระยะเวลาการให้บริการ พ.ศ. 2552
4. คำสั่งกรมชลประทาน ที่ ข 1021/2552 เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการปฏิบัติการขออนุญาตเกี่ยวกับที่ราชพัสดุ และการจัดทำประโยชน์ในที่ราชพัสดุ ลงวันที่ 26 พฤษภาคม 2552
5. บันทึกข้อความ ที่ ผผส. 881/2554 ลงวันที่ 19 กรกฎาคม 2554 เรื่อง ขออนุมัติใช้รหัสและแบบฟอร์มที่ปรับปรุงใหม่พร้อมยกเลิกรหัสและแบบฟอร์มเดิม
6. บันทึกข้อความ ที่ E ผผส. 128/2555 ลงวันที่ 25 มกราคม 2555 เรื่อง ขออนุญาตใช้แบบฟอร์ม ผ.ย. 53, ผ.ย. 54, ผ.ย. 55
7. คำสั่งกรมชลประทานที่ ข 151/2555 ลงวันที่ 6 กุมภาพันธ์ 2555 เรื่อง มอบอำนาจในการดำเนินการขอใช้ที่ดินของรัฐทุกประเภท
8. คำสั่งกรมชลประทานที่ ข 152/2555 ลงวันที่ 6 กุมภาพันธ์ 2555 เรื่อง มอบอำนาจดำเนินการกรณีหน่วยงานของรัฐหรือบุคคลอื่นขอใช้ที่ดินของรัฐประเภทอื่นที่กรมชลประทานใช้ประโยชน์นอกเหนือจากที่ราชพัสดุ
9. มาตรฐานการเขียนแบบงานชลประทาน (กรอบชื่อแบบ)